

SOCIAAL-HYGIËNISCHE STATISTIEK.

Mijnheer de Redacteur-Gérant.

Met veel ingenomenheid heb ik het ingezonden stuk van Dr. TH. HAAKMA TRESLING gelezen. Het is, niettegenstaande de volumineuse publicaties, hier niet gemakkelijk om achter de waarheid op administratief terrein te komen.

Wat de statistiek van het drankverbruik aangaat, zoo is hier zeker wel de liefhebberij in het spel om het onderwerp voor algemeene beschouwingen zonder feitenkennis, geschikt te maken. Het was toch reeds op het Internationaal Hygiënisch Congres te 's-Hage gebleken, en door een fraaie cartografische voorstelling geadstrueerd, dat in die provinciën van Nederland het *meest* werd gedronken, waar de *minste* kroegen waren en dat dus het principe der vergunningswet: beperking der drankgelegenheden, niet juist kon zijn. Wij hebben verder in later jaren gehoord, dat er in Limburg veel gesmokkeld werd en men heeft getracht dit tegen te gaan. Het zou nu zeker belangrijk zijn een en ander eens te blijven nagaan, en ook of de positie van Groningen, de uitzondering vertoonende van veel kroegen en veel drankgebruik, dezelfde is gebleven. Het bierverbruik beter te leeren kennen, dan uit de schattingen van Mr. METHORST in de *Economist* van September 1900, is ook wel gewenscht.

Zoo zou het in deze dagen verder ook nog van belang zijn om eens een statistiek te zien van de oorzaken van het schoolverzuim, vooral met het oog op de gemoedsbezwaren tegen de voor schoolkinderen verplichte vaccinatie. De leerplichtwet is er al lang, maar die, voor de beoordeeling van den omvang van dat bezwaar gewichtige, gegevens zijn (of waren althans voor enkele maanden) niet te verkrijgen.

Waarom de sterftestatistiek uit de verslagen van het geneeskundig Staats-toezicht is gelicht, waarom de verhoudingscijfers zijn weggelaten, waarom de volgorde der provinciën in die Verslagen is veranderd, waarom het aantal der vaccinatiën niet meer op de oude plaats, bij de „pokken”, maar onder de „handhaving van wetten” wordt medegedeeld en waarom niet te vinden is hoeveel er in Nederland voor onteigening van besmet goed wordt uitgegeven (zie dit *Tijdschrift* 1895 I, n°. 4, geneeskundige raden), weet ik ook niet, maar zeker is door dit alles het nazien en bewerken der gegevens en het beoordeelen van de werking van wetten en verordeningen niet gemakkelijker geworden.

Het opgeven van de oorzaken van den dood, bij sectiën gevonden, schijnt zeer bezwarend te zijn. Ik heb daarover indertijd meer dan mij lief was geconfereerd en het bevorderen van dit werk, tegen mijn zin, maar opgegeven.

Amsterdam,

Hoogachtend en collegialiter

2 April 1904.

R. H. SALTET.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Homoeopathische statistiek. Een courantenverslag van een rede, door Dr. MADDEN gehouden op een homoeopathische verga-